

„Ohlas pisni ruských“. Ko je Šiškov l. 1826. postal ruski minister narodne prosvete, je želel privabiti češke slaviste v Rusijo, da bi tam navdušili rusko mladež za slovansko vedo. A ni se mu posrečilo, niti imenovanih dveh Čehov, niti Šafaříka privabiti v Rusijo. Leta 1835. je Pogodin prišel v Prago in stopil v ožjo dotiko s češkimi učenjaki. Šafaříkove „Starožitnosti“ je po njegovem pregovarjanju presojal ruski slavist Bodjanskij. Odslej so začeli mladi Rusi obiskovati praško vseučilišče. Med prvimi so bili Bodjanskij, Sreznevskij, Prajz, Grigorovič. Ti so se vrnili v domovino ter tam širili nauke, ki so si jih pridobili v češki stolici.

Stenografski učni tečaji. Potreba stenografije je vedno večja. Čehi so priredili letos v Pragi drugi stenografski učni tečaj, katerega so se udeležili poslušavci raznih stanov. Gotovo bi kazalo, da bi tudi med Slovenci kako društvo priredilo taka predavanja.

Kronika královské Prahy a obcí sousedních. Tako se imenuje krasno opravljeno izdanje prof. Fr. Rutha in slikarja Pavla Körberja. Od ulice do ulice nas vede pisatelj, nam kaže njene znamenitosti, razlaga njeno zgodovino in predočuje posamezne kraje tudi v krasnih slikah.

Čehi v Berolinu. V nemški stolici živi okoli 3000 Čehov, kateri imajo že svoja narodna društva in izdajajo svoj list „Vlast“.

Marija z Wasilowskich Konopnicka.

Bilo je v nedeljo, dné 19. oktobra. Staroslavni Krakov je ta dan praznoval redko slovesnost: jubilej pesnice, katera stoji v prvih vrstah med velikimi sinovi poljskega naroda. Marija Konopnicka je res izredna literarna prikazen.

Njena vzgoja je bila nenavadna. Rojena l. 1846. v Suwalkah, je zgodaj izgubila mater. Njen oče Jožef Wasilowski je bil državni uradnik. Svoj prosti čas je uporabljal, kolikor je mogel, za vzgojo Marije in njene sestre. Tako je živila Konopnicka v zgodnji mladosti edino le očetovo vzgojo in ni imela niti ženskega nadzorstva. Deklica je bila jako bistrega duha in je zgodaj začela premišljevat razne pojave obdajajočega jo življenja. Sama pripoveduje o svoji mladosti sledeče: Takrat sem se naučila ljubiti Kristusa kot prijatelja ubogih in zapuščenih, kot idealno silo, katera izganja vsakdanjost življenja iz svetišča duha, kot neskončno dobroto in milost, ki nežno vabi majhne in slabotne. Kakor sem spoznala Kristusa iz evangelija, tako me je naučil oče spoznavati Boga Stvarnika iz Davidovih psalmov. Prizori groze, pravičnosti in vsemogočnosti so se mi vtisnili globoko v spomin in v srce. Mnogo teh psalmov sem znala na pamet v prevodu Jana Kochanowskega in sem čutila, kako mi je ob njih drhtelo srce češčenja do Najvišjega.

Po psalmih šele so prišle na vrsto knjige Mojzesove — plamteče besede s šumom voda in kaosom skrivnostnih senc. Posamezne oddelke iz svetege pisma, primerne naši starosti, nam je čital oče sam, in je zato porabljal oni čas, ki ga drugi tratijo za razvedrila.

Za svetim pismom so prišli na vrsto svetni pisatelji: Najprej Brodziński, in potem Mickiewicz, katerega je spoznala mlada poetka najprej iz „Konrada Wallenroda“. Njen oče Wasilowski je bil sam nekaj pesnika in je prelagal psalme ter rad čital rimske in grške klasike. Vendar ni bilo pravega reda v tej vzgoji, in to se je poznalo tudi otroku, katerega duh je bil silno nemiren, vzprejemljiv in vedeželjen. Zato

Marija z Wasilowskich Konopnicka.

je šla za eno leto v Varšavo, kjer so jo redovnice vzprejele v svoj zavod. Kot dozorela devica se je vrnila domov iz samostana.

A tu je ostala le kratek čas. Kmalu so jo omogli z mladim Konopnickim, s katerim je šla na njegovo posestvo Bronów v Łęczyckem. Dolgo se ni mogla privaditi tega življenja, kajti možovo posestvo je bilo jako veliko, trume gostov so prihajale in staropoljsko življenje je kipelo tam v polni bujnosti. Njena duša je pa hrepenela vun v svet duševnosti in lepote, hotela se je oprstiti vezi vsakdanjega življenja. Začasno so jo materinske dolžnosti odvrčale od pesniške sanjavosti, a vendar je njen duh neprestano